

obec Raslavice

2

0

2

3

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA

uvádza údaje z individuálnej výročnej správy

Ing. Adrián Rychvalský,
starosta obce

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
4. Poslanie, vízie, ciele	7
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	10
5.1 Geografické údaje	10
5.2 Demografické údaje	12
5.3 Ekonomické údaje	13
5.4 Symboly obce	14
5.5 História obce	15
5.6 Pamiatky obce	16
5.7 Významné osobnosti	17
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	17
6.1 Výchova a vzdelávanie	17
6.2 Zdravotníctvo	18
6.3 Sociálne zabezpečenie	18
6.4 Kultúra	20
6.5 Doprava	22
6.6 Územné plánovanie	24
6.7 Hospodárstvo	25
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	27
7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	28
7.2 Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	29
7.3 Rozpočet na roky 2024- 2026	30
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	30
8.1 Majetok	30
8.2 Zdroje krytia	31
8.3 Pohľadávky	33
8.4 Závazky	33
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 – vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	34
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	36

10.1	Prijaté granty a transfery	36
10.2	Poskytnuté dotácie	37
10.3	Významné investičné akcie v roku 2023	37
10.4	Predpokladaný budúci vývoj činnosti	38
10.5	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	38
	Prílohy	

1. Úvodné slovo starostu obce

Predkladaná výročná správa prináša sumárny prehľad o uplynulom roku, ktorý sa pre samosprávne orgány niesol v znamení výziev, ale aj príležitostí zlepšovať kvalitu života v našej obci.

V roku 2023 sme sa najviac sústredili na prvoradú potrebu dotiahnutia projektov, ktorých počiatky siahali do predchádzajúceho volebného obdobia. Intenzívna snaha a vynaložené úsilie sa pretavili do podoby zlepšenej infraštruktúry (napr. dva nové nájomné bytovky na Lopúchovskej ulici, zrekonštruovaný Dom kultúry, rozšírený Zberný dvor, novobudovaný chodník k MRK, vybudovaná prístavba hasičskej zbrojnice či športový areál pri futbalovom ihrisku). Popritom neustála snaha o vytvorenie ďalších projektových žiadostí, ktoré v budúcnosti môžu viesť k obnove školy, zdravotného strediska, polyfunkčnej budovy, ČOV či iných verejných budov a stavieb.

Súčasne nastal rozvoj v oblasti kultúrneho a komunitného života. Vedenie obce, súc si vedomé potreby udržiavania tradícií, posilňovania spoločenských väzieb a vytvárania príležitostí pre stretnutia všetkých generácií, zorganizovala viacero úspešných kultúrno-spoločenských podujatí a rozšírilo obecné udalosti o viaceré nové aktivity a komunitné programy.

Popritom tento dokument poskytuje dobrý obraz o jednej z hlavných priorít miestnej samosprávy, ktorou je konsolidácia financií. Je to nevyhnutné na to, aby sme zabezpečili dlhodobú finančnú stabilitu obce a zároveň zachovali možnosť investícií do potrebných oblastí, ako sú infraštruktúra, kultúra a sociálne služby.

Naša obec sa neustále vyvíja a rastie, čo je výsledkom kolektívneho úsilia nielen obecnej samosprávy, ale aj občanov, ktorí aktívne prispievajú k tomu, aby Raslavice boli miestom, kde sa oplatí žiť a pracovať.

Ďakujem poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom obce, dobrovoľníkom, miestnym podnikateľom a predovšetkým občanom. Za prácu, podporu a spoluprácu. Spoločne môžeme pokračovať v budovaní lepšej budúcnosti pre Raslavice. Verím, že s vašou pomocou a odhodlaním dosiahneme aj ďalšie úspechy, ktoré obohatia život našich občanov a posilnia našu komunitu.

Ing. Adrián Rychvalský, starosta obce Raslavice

2. Identifikačné údaje obce

Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Bardejov
Historický región:	Horný Šariš
Poloha obecného úradu:	49.148619°N, 21.317567°E
Nadm. výška pri obec. úrade:	306 m.n.m.
Rozloha katastra:	1 646 ha k 31.12.2022
Počet obyvateľov:	2 762 k 31.12.2022
Hustota obyvateľstva:	168 obyv./km ²
PSČ:	086 41

Adresa:	Obec Raslavice
	Hlavná 154/30
	086 41 Raslavice
Web:	www.raslavice.sk
Email:	info@raslavice.sk
Telefón:	054 / 479 22 22
IČO:	00 322 521

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Deň vzniku: Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou SR.

Právna forma: právnická osoba

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách, ktoré sa konali v novembri 2022 na obdobie 4 rokov v počte 9 poslancov.

Štruktúra volených a nevolených orgánov obce Raslavice vo volebnom období 2022 – 2026

starosta obce	RYCHVALSKÝ Adrián, Ing.
zástupca starostu obce	RAKOŠ Marek od 15.12.2023 Ing. Vladimír Droblienka
prednosta obecného úradu	Mgr. Peter Hudák, PhD.
poslanci Obecného zastupiteľstva	BALÁŽ David, PhD. DROBLIENKA Vladimír, Ing. GDOVIN Gabriel, Ing. HUDAČEK Andrej, Mgr. KOVALČÍN Martin, Bc. MARCIN Peter, Ing. RAKOŠ Marek SALOKY Marek SALOKY Peter
komisia podľa čl. 7 ods. 5 zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znp.	BALÁŽ David, PhD. GDOVIN Gabriel, Ing., predseda KOVALČÍN Martin, Bc.
komisia pre školstvo, šport a mládež	BALÁŽ David, PhD. DROBLIENKA Vladimír, Ing., predseda MARCIN Peter, Ing. RAKOŠ Marek SALOKY Marek BURANOVSKÝ Šimon, neposlanec RACEKOVÁ Andrea, neposlankyňa
komisia finančná a správy majetku, zdravotníctva a sociálnej oblasti	MARCIN Peter, Ing. BALÁŽ David, PhD. DROBLIENKA Vladimír, Ing. RAKOŠ Marek, predseda

	JARINA Jozef, Ing., neposlanec PRIBULA Dušan, PharmDr., neposlanec REVIĽÁKOVÁ Katarína, Mgr., neposlankyňa
komisia verejného poriadku a životného prostredia	DROBLIENKA Vladimír, Ing. GDOVIN Gabriel, Ing. SALOKY Peter, predseda ANGELOVIČOVÁ Mária, neposlankyňa NOVOTNÁ Marta, neposlankyňa SABOLOVÁ Helena, neposlankyňa MARKUŠOVÁ Eva, neposlankyňa
komisia kultúry, podpory podnikania a cestovného ruchu	BALÁŽ David, PhDr. HUDÁČEK Andrej Mgr., predseda RAKOŠ Marek SALOKY Peter BĚLŮNEK Matej, Mgr. art., neposlanec BAŠISTA Martin, Bc., neposlanec BURANOVSKÁ Ivana, DiS. art, neposlankyňa JARINA Jozef, Ing., neposlanec
obecná rada	DROBLIENKA Vladimír, Ing. MARCIN Peter, Ing. RAKOŠ Marek
hlavný kontrolór obce	KOPČÁKOVÁ Ľudmila, Mgr.

Rozpočtové organizácie obce:

Názov: **Základná škola**

Adresa: Toplianska 144, 086 41 Raslavice

IČO: 37 873 938

E-mail: zsraslavicebj@gmail.com,

Web: www.zsraslavice.edupage.org

Tel.: 054 / 479 22 29

Výška vlastného imania: - 14 789,29 eur

Hodnota majetku: 2 175 679,39 eur

Výsledok hospodárenia: 11 832,83 eur

Názov: **Základná umelecká škola**

Adresa: Toplianska 144, 086 41 Raslavice

IČO: 37 941 275

E-mail: info@zusraslavice.sk

Tel.: 054 / 479 23 11

Web: www.zusraslavice.sk

Výška vlastného imania: -1,90 eur

Hodnota majetku: 69 999,69 eur

Výsledok hospodárenia: 56,20 eur

Názov: **Materská škola I.**

Adresa: Toplianska 143, 086 41 Raslavice

Tel.: 054 / 479 21 31

E-mail: msraslavice@gmail.com

Názov: **Materská škola II.**

Adresa: Alejová 504, 08641 Raslavice

Tel.: 054 / 479 21 26

E-mail: msraslavice@gmail.com

Obchodné spoločnosti

Obchodné meno: **Obecné služby Raslavice, s. r. o., r. s. p.**

Sídlo: Hlavná 154, Raslavice 086 41

IČO: 48 167 240

Konateľ: Marek Rakoš

Tel.: 0919 209 300

E-mail: zuzana.vanova@raslavice.sk

Výška vlastného imania: 253 559,47 eur

Hodnota majetku: 366 238,83 eur

Výsledok hospodárenia za rok 2023: 230 890,98 eur

4. Poslanie, vízie, ciele obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzerat'. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná strategická vízia obce Raslavice:

Obec Raslavice je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť globálny cieľ rozvoja obce Raslavice na roky 2023-2030. Globálnym cieľom rozvoja obce je „zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadovaní životného prostredia obce“.

Kľúčová rozvojová výzva	Možné spôsoby riešenia
Lokálna ekonomika a nezamestnanosť	
<ul style="list-style-type: none"> • približne 4/5 nezamestnaných tvoria veľmi ťažko zamestnateľní UoZ – dlhodobo nezamestnaní, takmer žiadne vzdelanie, slabé alebo žiadne zručnosti, rôzne formy znevýhodnenia na trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postupne zamestnávať, príp. zlepšovať zamestnateľnosť (získaním pracovných návykov) najviac ohrozených UoZ – napr. v obecnom sociálnom podniku, zapájaním UoZ do AOTP, dopĺňať vzdelanie a pod.
Dopravná infraštruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> • nižšia kvalita niektorých miestnych komunikácií a chodníkov; problémy na úseku dopravnej bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ modernizovať poškodený povrch existujúcich miestnych komunikácií a chodníkov ✓ vybudovať asfaltové komunikácie v nových lokalitách IBV ✓ zavádzať bezpečnostné prvky v doprave
Vodovod a kanalizácia	
<ul style="list-style-type: none"> • cca 30-40 % Rómov nemá vo svojich obydliach žiadny prístup k tečúcej vode ak splachovaciemu záchodu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zlegalizovať čierne stavby, resp. napomáhať snahe príslušníkov MRK o výstavbu vlastného legálneho bývania; legálne pripojiť stavby na vodovod a kanalizáciu
Vzdelanostná štruktúra a školstvo	
<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné kapacity ZŠ a ZUŠ, zastarané vybavenie ZUŠ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozšíriť kapacity budovy základnej školy (prístavbou, nadstavbou, príp. novou výstavbou), presťahovanie žiakov z priestorov ZUŠ do nových priestorov ZŠ ✓ modernizovať vnútorné vybavenie ZUŠ
<ul style="list-style-type: none"> • výrazne rozšírené záškoláctvo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ v spolupráci so všetkými dotknutými subjektmi a stranami (žiaci, rodičia, škola, polícia, obec, UPSVaR...) realizovať opatrenia na zamedzenie záškoláctva

Bezpečnosť a občianske spolunažívanie	
<ul style="list-style-type: none"> • problémy na úseku vzájomného spolunažívania medzi komunitami v obci a vlastného vnímania bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvýšiť ochranu verejného poriadku (ohľadom obťažovania náhodných okoloidúcich, hluku, nevhodného správania a pod.)
Domový a bytový fond	
<ul style="list-style-type: none"> • potreba zvýšenia kvality bývania pre vybraných obyvateľov (cca 30-40 % Rómov) nemá prístup k verejnému vodovodu a k splachovaciemu záchodu; viacero obydlí tvoria nelegálne stavby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom v osade; zlegalizovať nelegálne obydlia (tie, ktoré sa zlegalizovať dajú), resp. realizovať rôzne podporné programy na zabezpečenie bývania (napr. svojpomocná výstavba domov); realizovať vzdelávacie a osvetové aktivity na podporu zlepšovania zdravia obyvateľov, hygienických podmienok, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod.
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce nájomné byty (napriek postupnej výstavbe nájomných bytov) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať ďalšie bytové domy s nájomnými bytmi
Voľný čas	
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce detské ihriská na území obce, slabšie možnosti realizácie športových a voľnočasových aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať viaceré detské ihriská na území obce ✓ vybudovať športoviská, vrátane cyklistických chodníkov
Prístupnosť verejných budov a komunikácií v obci	
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúci bezbariérový prístup do viacerých verejných aj súkromných budov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať kvalitný bezbariérový prístup do verejných budov (OcÚ, komunitné centrum a ďalšie)
Odpadové hospodárstvo	
<ul style="list-style-type: none"> • len priemerná úroveň vytriedenia odpadov (45 %) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ skvalitniť systém zberu odpadov; zvýšiť úroveň vytriedenia prostredníctvom skvalitnenia zberného dvora, výstavby kompostárne a skvalitnenia triedeného zberu; realizovať rôzne podporné opatrenia na nižšiu produkciu zmesového KO

Povodne, zmena klímy	
<ul style="list-style-type: none"> • potreba realizácie ďalších protipovodňových opatrení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať celý systém rôznych protipovodňových opatrení (v spojitosti s adaptačnými opatreniami na zmenu klímy) – úprava brehov a korýt, priepustov, výsadba zelene, zachytávanie vody v krajine a pod.
<ul style="list-style-type: none"> • adaptácia územia na zmenu klímy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať celý systém rôznych adaptačných opatrení v sídelnom prostredí, v poľnohospodárstve, lesníctve a pod.
<ul style="list-style-type: none"> • znižovanie tvorby CO₂ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ znižovať spotrebu primárnej energie; prejsť na obnoviteľné a alternatívne zdroje energie; zvýšiť energetickú efektívnosť budov

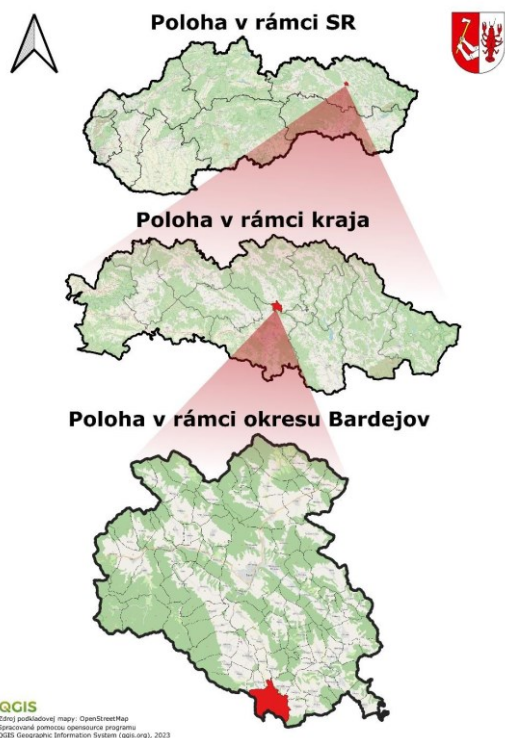
Okrem kľúčových rozvojových výziev obsahujú zadefinované ciele, priority a opatrenia aj ďalšie rozvojové aktivity, úspešnou realizáciou ktorých dôjde k všestrannému rozvoju obce Raslavice.

5. Základná charakteristika Obce Raslavice

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

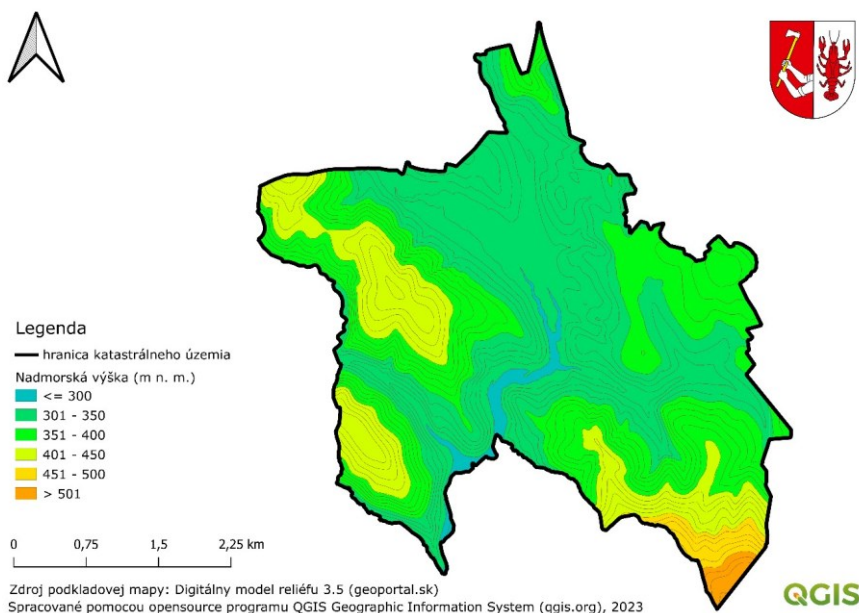
5.1 Geografické údaje

Obec Raslavice leží na severovýchodnom Slovensku, administratívne je začlenená do okresu Bardejov v Prešovskom kraji. Rozloha k. ú. obce predstavuje 1 646 ha (16,46 km²). Na juhu Raslavice susedia s obcami Demjata (1 080 obyvateľov, cestná vzdialenosť 6 km) a Veľký Slivník (324 obyv., vzdialenosť 9 km), na západe s obcami Geraltov (109 obyv., vzdialenosť 13 km) a Osikov (cca 1 017 obyv., vzdialenosť 5 km), na severe s obcami Vaniškovce (376 obyv., vzdialenosť 2 km), Tročany (297 obyv., vzdialenosť 5 km) a Janovce (467 obyv., vzdialenosť 5 km) a na východe s obcami Abrahámovce (332 obyv., 4 km), Buclovany (197 obyv., 6 km) a Lopúchov (306 obyv., 4 km).

Obec leží v Raslavickej brázde, ktorá je súčasťou Ondavskej vrchoviny a tiahne sa od podhoria Čergova až po Giraltovce. Najnižšie položené časti katastra sa nachádzajú v jeho centrálnej časti, ktorá bola modelovaná tokmi Hrabovca a Sekčova a je tu situované aj zastavané územie obce, pričom smerom k hraniciam katastra nadmorská výška stúpa. V strede zastavaného územia obce sa nadmorská výška pohybuje na úrovni okolo 310 m. n. m., v extraviláne sa pohybuje v rozmedzí cca 300- 500 m. n. m. Najvyššie položené časti sa nachádzajú v juhovýchodnej časti katastra, najnižšie položená časť sa nachádza na južnej hranici katastra, kde Sekčov opúšťa územie obce.

Nadmorská výška v katastri obce

Zastavané územie sa sústreďuje v centrálnej časti katastra obce, pozdĺž hlavnej cesty (smer Bardejov-Kapušany), cesty v západnom smere na Vaniškovce a Osikov a cesty vo východnom smere na Lopúchov. Na severovýchodnom okraji intravilánu je situovaná rómska osada (v ktorej bývajú takmer všetci Rómovia žijúci v obci). Väčšinu plôch katastrálneho územia obce tvorí odlesnená krajina (cca 75 % celkovej rozlohy katastra). Najväčšiu časť katastra zaberá orná pôda (679 ha, cca 41 %), menšie plochy predstavujú aj trvalé trávnaté porasty (353 ha, cca 21 %). Lesné pozemky zaberajú cca 23 % podiel (380 ha). Lesy sa nachádzajú najmä v južnej časti katastra. O hospodárenie v lesoch sa stará spoločenstvo s názvom Bývalí urbárski gazdovia obce Vyšné Raslavice - pozemkové spoločenstvo Raslavice.

5.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov obce už od roku 1993 takmer nepretržite rastie (okrem drobných medziročných poklesov v rokoch 2011, 2016 a 2017 a jedného pomerne výrazného medziročného poklesu v roku 2021). Za takmer tri dekády sa počet obyvateľov zvýšil o 22 % (z 2 264 na 2 762).

Sumárny prehľad charakteristík stavu a pohybu obyvateľstva obce za posledných 10 rokov poskytuje nasledujúca tabuľka.

Ukazovateľ / rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov (k 31.12.)	2721	2746	2744	2739	2775	2804	2815	2762	2762	2774
Živonarodení	31	34	45	35	43	43	37	34	38	23
Zomrelí	25	30	26	21	18	24	27	39	17	23
Bilancia prirodzeného pohybu	6	4	19	14	25	19	10	-5	21	0
Pristahovaní	37	46	25	27	55	47	30	21	45	44
Vystahovaní	28	25	46	46	44	37	29	46	66	32
Migračné saldo	9	21	-21	-19	11	10	1	-25	-21	12
Bilancia celkového pohybu	15	25	-2	-5	36	29	11	-30	0	12

Ukazovateľ / rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hr. m. živorodenosti (‰)	11,4	12,4	16,4	12,8	15,5	15,3	13,1	12,3	13,8	8,3
Hr. m. úmrtnosti (‰)	9,2	10,9	9,5	7,7	6,5	8,6	9,6	14,1	6,2	8,3
Hr. m. prirodzeného prírastku (‰)	2,2	1,5	6,9	5,1	9,0	6,8	3,6	-1,8	7,6	0
Hr. m. imigrácie (‰)	13,6	16,8	9,1	9,9	19,8	16,8	10,7	7,6	16,3	15,9
Hr. m. emigrácie (‰)	10,3	9,1	16,8	16,8	15,9	13,2	10,3	16,7	23,9	11,54
Hr. m. migračného salda (‰)	3,3	7,6	-7,7	-6,9	4,0	3,6	0,4	-9,1	-7,6	4,3
Hr. m. celkového prírastku (‰)	5,5	9,1	-0,7	-1,8	13,0	10,3	3,9	-10,9	0,0	4,3

5.3 Ekonomické údaje

Z hľadiska právnej formy prevládajú v obci (prirodzene) živnostníci. K 31.12.2023 bolo v Raslaviciach v registri štatistických jednotiek vedených celkom 269 právnych subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 33 % právnických osôb (89 subjektov) a 67 % (180 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby ziskové (78) nad neziskovými (11). V kategórii fyzických osôb – podnikateľov dominujú, prirodzene, živnostníci, ktorí v roku 2023 tvorili 94 % podiel (170 zo 180 subjektov).

Ochota obyvateľov Raslavice k samozamestnávaniu (ochota podnikat' prostredníctvom živnosti) je na priemernej úrovni. V Raslaviciach bola v roku 2021 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 62 živnostníkov na 1 000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1 000 obyvateľov sa v Slovenskej republike v roku 2021 pohyboval na úrovni 64, v Košickom kraji 44 (najmenej medzi kraji), v Žilinskom kraji 81 (najviac medzi kraji) a v Prešovskom kraji 70. V rámci okresov Slovenska sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od 35 živnostníkov na 1 000 obyvateľov v okresoch Košice-okolie a Rimavská Sobota (najmenej medzi okresmi) po 138 živnostníkov na 1 000 obyvateľov v Námestove (najviac medzi okresmi).

Subjekty podľa právnej formy v obci Raslavice

k 31.12.	Subjekt yspolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby- podnikatelia	
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci
2013	228	73	54	19	155	132
2014	238	79	59	20	159	134
2015	215	71	68	3	144	137
2016	229	79	75	4	150	142
2017	244	100	91	9	144	136
2018	250	101	93	8	149	144
2019	236	87	77	10	149	145
2020	245	95	85	10	150	145
2021	264	99	88	11	165	157
2022	279	94	82	12	185	172
2023	269	89	78	11	180	170

Aj v Raslaviciach sa podnikateľské prostredie a pracovný trh postupne mení – dochádzka za prácou zohráva menšiu úlohu. V súvislosti s pandémiou COVID-19 množstvo zamestnancov, ktorí pôvodne dochádzali denne (príp. týždenne) do zamestnania, ostalo pracovať z domu, na tzv. home office. Po odznení pandémie sa však časť týchto zamestnancov už nevrátila do práce v jej pôvodnej forme (ako tomu bolo pred pandémiou), ale ostala z časti alebo úplne pracovať z domu prostredníctvom home officu. Umožnila to čiastočná zmena podnikateľského prostredia, kedy niektoré firmy zistili, že takéto zamestnávanie na home office je dokonca aj pre nich v niektorých prípadoch výhodné. V tejto súvislosti v obci Raslavice pôsobí určitá skupina osôb, ktoré pracujú z domu, pričom sú buď zamestnancami, príp. pracujú ako „freelanceri“ alebo podnikajú.

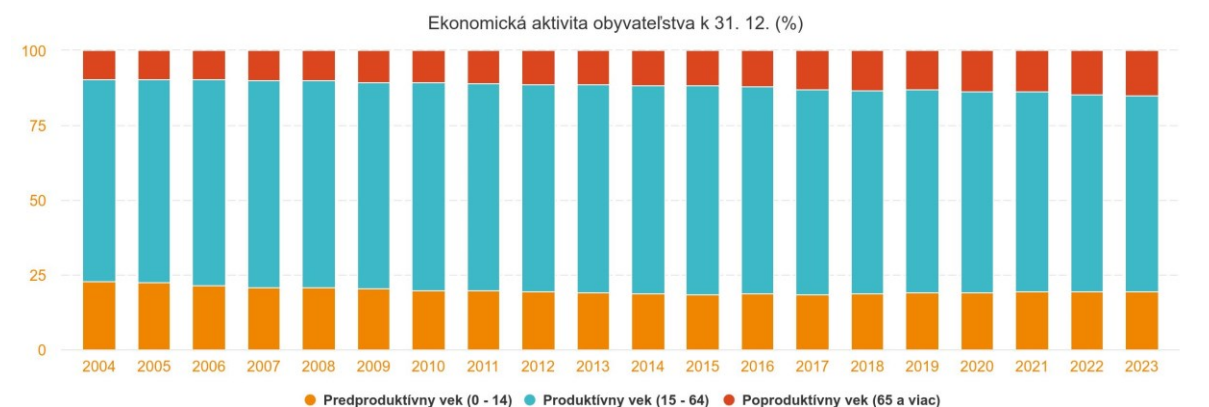
Zvyšovaniu zamestnanosti nepomáha ani priemerná mzda – tá je totižto v okrese Bardejov veľmi nízka. Táto skutočnosť pôsobí ako podporný faktor v otázke emigrácie obyvateľstva obce Raslavice do ekonomicky vyspelejších regiónov SR (a nepomáha ani v zmysle, že pri nízkej mzde existuje menšia motivácia pracovať). Ako ukazujú dáta, priemerná nominálna mesačná mzda zamestnancov v okrese Bardejov podstatne zaostáva za priemernou mzdou v Slovenskej republike (v roku 2023 bola nižšia až o 234 €). Navyše susediaci okres Prešov má výrazne vyššiu priemernú mzdu vyššiu ako okres Bardejov, a preto tam mnohí obyvatelia obce Raslavice denne dochádzajú za prácou.

5.4 Symboly obce

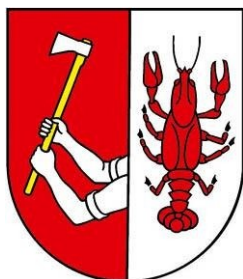
Najstarším zachovaným symbolom Nižných Raslavíc je symbol na otláčku pečatidla z roku 1787 na písomnosti z 22.12.1787. V rukopise je uvedené: Sigil: Uh: Raszlavice: 1787 a v pečatnom poli sú vyobrazené dva raky. Tento motív zrejme súvisí s hojným výskytom rakov v potoku Sekčov. V polovici 19.storočia si obec dala vyhotoviť nové pečatidlo bez datovania, odtlačok ktorého sa našiel v písomnosti z 24. marca 1851. V pečatnom poli je jeleň.

Vyšné Raslavice majú tiež najstarší symbol na otláčku pečatidla z roku 1787, zachovaný na písomnosti z 5. novembra 1787. V pečatnom poli je znázornený motív kľčovania, a to postava muža držiaca sekeru, vľavo je pník stromu.

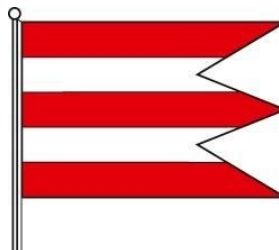
Pri koncipovaní nového obecného erbu z príležitosti 732 rokov prvej historickej písomnej zmienky v roku 1993 bolo rešpektované zlúčenie oboch obcí Vyšné a Nižné Raslavice v jeden celok, a preto do nového súčasného erbu boli zakomponované figúry prevzaté z historických erbov obidvoch raslavických obcí. Okrem spomínaného erbu má obec vlastnú obecnú vlajku, v ktorej sú zakomponované farby nachádzajúce sa v erbe.

erb obce

vlajka obce

Blazón erbu:

Z ľavého okraja prvej, červenej polovice štiepeného štítu vyrastajú dve strieborné ramená držiace striebornú sekeru so zlatým poriskom, v druhej, striebornej polovici je červený rak.

5.5 História obce

Názov Raslavice pochádza od slovanského osobného mena Radslav a samotná dedina patrí k najstarším na hornom toku Sekčova. Je predpoklad, že mohla jestvovať už v období Veľkej Moravy (v 9. storočí). Nepochybne existovala za uhorského kráľa Štefana II. (roky 1114-1131), keď do Poľska viedla cez Raslavice a Bardejov dôležitá krajinská cesta dokumentovaná nálezom mince Štefana II. Hoci nie sú známe okolnosti nálezu mince, tá nasvedčuje jestvovaniu tunajšieho sídliska, prípadne aj cestovanie obchodníkov krajinskou cestou údolím Sekčova v prvej polovici 12. storočia. Pri Raslaviciach je miesto s názvom Hradisko. Názov svedčí, že tam bolo pred 11. storočím slovanské hradisko (PHSR obce Raslavice 2016-2023).

Najstaršia správa o Raslaviciach je v donačnej listine kráľoviča Štefana z roku 1261 na majetok neďalekých Janoviec, ktoré susedili s chotárom Slovenských či Maďarských Raslavíc. Originál listiny z roku 1261 neexistuje, ale obsah listiny sa zachoval v kráľovských konfirmáciách – potvrdeniach z roku 1271-1273. Existuje len originál konfirmácie z roku 1273 v Krajinskom archíve v Budapešti. Pôvodná raslavická obec slovenská dedina, ktorej chotár siahal až k Topli, sa pred 13. storočím prirodzeným vzrastom obyvateľstva rozpadla na Vyšné a Nižné Raslavice a ďalšie dediny písomne doložené v roku 1161, keď boli ešte kráľovským majetkom. Starobylosť obidvoch sídlisk Nižných a Vyšných Raslavíc dokumentuje aj románsky kostolík Narodenia Panny Márie. V roku 1261 sa Raslavice (Villa Raslo - dedina Radslava – Raslavice) spomínajú ako hraničný chotársky bod Janoviec, potom v roku 1270 ako chotársky bod Tročian, v roku 1276 ako majetok Juraja a Fabra a od roku 1276 už ako majetok Tiba a jeho potomkov – šľachticov z Raslavíc (PHSR obce Raslavice 2016-2023).

Kľúčové udalosti histórie:

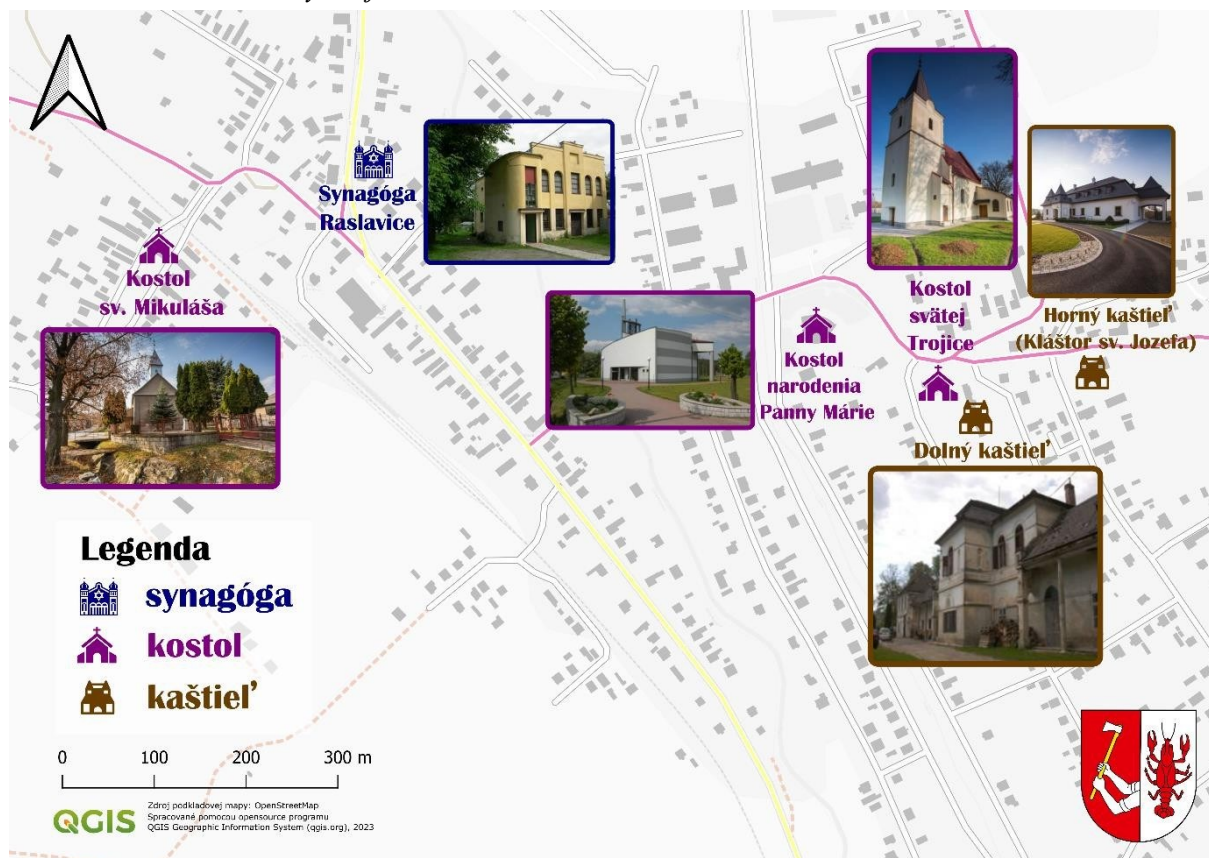
- vznik Slovenských Raslavíc a Uhorských Raslavíc - začiatok 12. storočia
- v roku 1814 prebýval na hornom kaštieli ruský cár Alexander 1.
- 18. – 19. januára 1945 – oslobodenie obce Raslavice sovietskym vojskom
- 1949 – založenie JRD v obci
- 16. máj 1950 – premenovanie Slovenských Raslavíc na Vyšné Raslavice a Uhorské Raslavice na Nižné Raslavice

- 1968 – 1. ročník Hornošarišských slávností písní a tancov
- august 1971 – zlúčenie obcí Nižné a Vyšné Raslavice do jednej obce
- 1975 – výstavba miestneho vodovodu
- 1985 – plynifikácia obce
- 1990 – prvé demokratické voľby: voľby poslancov do OZ a starostu obce
- 1990 – začiatok výstavby rímskokatolíckeho kostola
- 1993 – schválenie erbu obce
- 17. november 1995 – návšteva prvého prezidenta SR Michala Kováča s manželkou
- 7. septembra 1996 - Konsekrácia novostavby Kostola Narodenia Panny Márie košickým arcibiskupom Monsgr. Alojzom Tkáčom

5.6 Pamiatky

V obci sa nachádzajú 4 národné kultúrne pamiatky (NKP), v ktorých je 6 pamiatkových objektov. Medzi NKP je zaradený rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie v Nižných Raslaviciach, Židovská synagóga vo Vyšných Raslaviciach, Kaštieľ a park v Nižných Raslaviciach [s dvomi pamiatkovými objektmi – kaštieľom (súp. č. 56; tzv. dolný kaštieľ) a parkom s historickou zeleňou (parcely 4/1, 32)] a ďalší Kaštieľ a park, rovnako v Nižných Raslaviciach [taktiež s dvomi pamiatkovými objektmi – kaštieľom (v súčasnosti kláštrom, súp. č. 101, 102; tzv. horný kaštieľ) a parkom s historickou zeleňou (parcely č. 213/1, 213/4, 214/1 a 214/2)].

Kultúrno-historické body záujmu cestovného ruchu v Raslaviciach

5.7 Významní rodáci a občania

Významné osobnosti obce od 18. až po súčasnosť

- **Msgr. Jozef Fogarassy - Zúbek** - farár a pápežský komorník
- **Bemjamín Winkler** - minerológ a geológ
- **MUDr. Mikuláš Atlas** - publicista a lekár /zakladateľ Bardejovských kúpeľov/
- **MUDr. Anton Gašpar**- najdlhšie pôsobiaci obvodný lekár v Raslaviciach
- **Mons. Henrik Andruščakevič** - najznámejší pedagóg prešovskej dievčenskej školy
- **Karol Džupina** - najdlhšie pôsobiaci správca farnosti Raslavice v jej histórii
- **Štefan Jusko** - rímskokatolícky kňaz, rodák z Raslavíc
- **Ing. Ján Hovanec** - bol pri zakladaní jadrovej energetiky na Slovensku
- **Jozef Kovalčín** – šport - atletika, československý rekordman v roku 1960
- **František Sabol** – šport – bežec, reprezentant Československa a Slovenska
- **Adrián Leško** – šport – futbal, reprezentant ČSFR, FC Tatran- majster Slovenska
- **Adrián Leško ml.** – šport – futbal, reprezentant slovenskej futbalovej reprezentácie
- **Daniel Slivka** – horolezectvo -výstup na Mont Blanc – najvyššiu horu Európy
- **Karol Džalaj** – šport – triatlon
- **Tibor Sahajda** – majster SR v maratóne
- **MUDr. Jozef Chovanec** – lekár

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1 Výchova a vzdelávanie

Podľa výsledkov SODB 2021 malo v tom čase (k 1.1.2021) až 23 % obyvateľov obce ako najvyššie ukončené vzdelanie len základné vzdelanie (tzn. osoby vo veku 15 rokov a viac, ktoré neukončili žiadne vzdelanie + osoby s ukončeným základným vzdelaním). Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 20 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 29 % obyvateľov Raslavíc. Vysokoškolské vzdelanie v roku 2021 malo 13 % obyvateľov obce.

Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Zdroj: SODB 2021

Podmienky v rámci predprimárneho a primárneho vzdelávania sú v obci na veľmi dobrej úrovni. V obci sa nachádzajú dve materské školy, základná škola, pozostávajúca z viacerých organizačných zložiek (ZŠ, ŠJ, ŠKD, CVČ) a základná umelecká škola. Zriaďovateľom všetkých škôl je obec Raslavice. Materské školy fungujú z organizačného hľadiska ako neprávne subjekty, základná škola so svojimi organizačnými zložkami má zriadenú právnu subjektivitu. Školy a školské zariadenia sú lokalizované v súvislom areáli v centre obce (okrem MŠ na ul. Alejová, ktorá sídli samostatne, neďaleko centra; pri tejto MŠ je zriadená výdajná školská jedáleň a v exteriérových priestoroch aj detské ihrisko). Súčasťou školského areálu v centre obce sú okrem vyššie spomenutých škôl a školských zariadení aj detské ihrisko a telocvičňa. Obyvatelia Raslavíc (deti, žiaci, študenti, mladí dospelí) môžu priamo v obci študovať aj v základnej umeleckej škole.

6.2 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je v Raslaviciach na výbornej úrovni. Obyvatelia obce za základnou zdravotnou starostlivosťou dochádzať nemusia. V centre obce sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom prebehla komplexná rekonštrukcia vnútorných priestorov aj exteriéru. Zdravotné stredisko bolo zrekonštruované v rámci projektu podporeného z EŠIF. V rámci základnej zdravotnej starostlivosti (starostlivosť, pre ktorú sa zriaďujú zdravotné obvody) sa v budove nachádzajú ambulancie pediatra, praktického lekára pre dospelých, zubára a ženského lekára. Okrem základnej zdravotnej starostlivosti sú v zdravotnom stredisku v Raslaviciach vo vybrané dni v týždni dostupné aj niektoré ambulancie špecializovanej zdravotnej starostlivosti – napr. endokrinologická alebo diabetologická ambulancia. V obci sa nachádzajú aj lekárne. Navyše, priamo v Raslaviciach sídli aj ambulancia rýchlej zdravotnej pomoci. Ďalšie špecializované zdravotnícke ambulancie a nemocnice sú dostupné v Bardejove a Prešove.

Významnú pomoc pre obyvateľov obce Raslavice na úseku zdravotníctva a sociálnych vecí poskytuje aj spoločnosť ADOS Arcidiecézna charita Košice, so sídlom v Bardejovskej Novej Vsi, ktorá prevádzkuje Agentúru domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) a ktorej pracovníci poskytujú ošetrovateľskú starostlivosť aj pre osoby žijúce v obci Raslavice. Táto služba ošetrovateľskej starostlivosti sa však už neposkytuje podľa zákona o sociálnych službách – no jej význam je pre obyvateľov, ktorí ju potrebujú, obrovský. ADOS je vo všeobecnosti zariadenie ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytuje komplexnú domácu ošetrovateľskú starostlivosť. Vykonáva ju zdravotná sestra v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom sociálnom prostredí klienta. Domácu ošetrovateľskú starostlivosť navrhuje pre klienta praktický lekár zdravotnej starostlivosti, s ktorým má táto fyzická osoba uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Môže ju odporučiť aj lekár špecializovanej ambulantnej starostlivosti, ošetrojúci lekár ústavnej zdravotnej starostlivosti alebo ošetrojúca sestra ústavnej zdravotnej starostlivosti. Výkony za túto ošetrovateľskú starostlivosť sú plne hrazené zdravotnou poisťovňou klienta, čiže pre klienta sú bezplatné. ADOS poskytuje prostredníctvom zdravotných sestier pacientom zdravotnícke výkony ako napr. ošetrovanie rán, dekubitov, vredov, realizácia odberov, podávanie liekov, infúzií, rehabilitácia a pod.

6.3 Sociálne zabezpečenie

Jediným verejným poskytovateľom sociálnych služieb v obci je samotná obec Raslavice, ktorá v zmysle zákona o sociálnych službách zabezpečuje svojim obyvateľom nasledovné sociálne služby a sociálnu pomoc:

- základné sociálne poradenstvo: v prípade potreby poskytovanie potrebných informácií jednotlivcom;
- posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu: vyššie spomínaná povinná činnosť, ktorú obec v prípade potreby zabezpečuje svojim obyvateľom na základe zákona o sociálnych službách;
- terénna sociálna služba krízovej intervencie: poskytuje sa prostredníctvom národného projektu Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít (NP TSP a TP II). Cieľom terénnej sociálnej práce je komplexné riešenie sociálnej exklúzie marginalizovaných skupín občanov žijúcich v obci. Prostredníctvom TSP obec systematicky prispieva k zlepšeniu kvality života jednotlivcov a rodín v riziku sociálneho vylúčenia. V roku 2023 obec túto činnosť zabezpečuje prostredníctvom troch terénnych sociálnych pracovníkov;
- opatrovateľská služba: sociálna služba poskytovaná obcou terénnou formou na neurčitý čas fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a tiež fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 tohto zákona. Ide teda najmä o pomoc osobám, ktoré majú zníženú sebestačnosť z dôvodu veku, chronického ochorenia alebo zdravotného postihnutia a sú odkázaní na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (osobná hygiena, stravovanie, pomoc pri vyzliekaní a obliekaní, pomoc pri chôdzi), úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť (nákup, príprava jedla, upratovanie, pranie, žehlenie) a pri základných sociálnych aktivitách (sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí). Obec Raslavice túto službu poskytuje terénnou formou, v čase spracovania tohto KPSS ju poskytuje 5 klientom prostredníctvom 5 opatrovateľiek. Mzdové náklady opatrovateľiek sú hradené najmä z eurofondového projektu (do ktorého je obec zapojená), so spolufinancovaním obce;
- komunitné centrum: budova komunitného centra sa nachádza na ul. Hlavná 164. Sociálna služba v komunitnom centre je zaregistrovaná už od 1.1.2016. Poskytuje sa ambulatnou aj terénnou formou, kapacita komunitného centra je 70 osôb. V komunitnom centre sa okrem komunitnej práce a komunitnej rehabilitácie fyzickej osobe ohrozenej sociálnym vylúčením alebo obmedzením jej schopnosti spoločensky sa začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodu zotrúvania v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
 - a) poskytuje
 - základné sociálne poradenstvo,
 - pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
 - pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
 - b) vykonáva preventívna aktivita,
 - c) zabezpečuje záujmová činnosť.
- nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu: táto služba sa poskytuje taktiež na adrese Hlavná 164 – v budove komunitného centra. Služba sa poskytuje ambulatnou formou, jej kapacita je 15 osôb. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona o sociálnych službách a jej rodine. V rámci nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu sa

- a) poskytuje
 - sociálne poradenstvo,
 - sociálna rehabilitácia,
 - preventívna aktivita,
- b) zabezpečuje
 - pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
 - pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia,
 - záujmová činnosť.
- denný stacionár: sociálna služba v dennom stacionári sa poskytuje na adrese Kláštorná 102. Služba je poskytovaná ambulantnou formou, kapacita zariadenia je 30 osôb. V dennom stacionári sa podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 tohto zákona a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V dennom stacionári sa
 - a) poskytuje
 - pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
 - sociálne poradenstvo,
 - sociálna rehabilitácia,
 - stravovanie,
 - b) zabezpečuje
 - rozvoj pracovných zručností,
 - záujmová činnosť.

V Raslaviciach nepôsobia žiadni iní verejní poskytovatelia sociálnych služieb.

6.4 Kultúra

Infraštruktúra kultúry je v Raslaviciach na veľmi dobrej úrovni. V obci je vybudovaný veľký kultúrny dom, ktorý slúži na organizáciu rôznych podujatí (svadby, oslavy, ...). Jeho vnútorné vybavenie je však už pomerne zastarané a vyžaduje si komplexnú rekonštrukciu. V budove kultúrneho domu sa nachádza aj sála, v ktorej si svoje predstavenia nacvičujú folklórne súbory a divadelný súbor. Obec Raslavice je vlastníkom amfiteátra, ktorý slúži na usporadúvanie množstva kultúrnych akcií počas celého roka. V obecnom amfiteátri sa každoročne koná významné trojdňové folklórne podujatie – Šarišské slávnosti piesní a tanca. Okrem toho sa príležitostné podujatia konajú aj na futbalovom ihrisku alebo v kultúrnom dome. V Raslaviciach je zriadená aj obecná knižnica, ktorá sa nachádza v budove kultúrneho domu.

Mimoriadne dôležitú úlohu v spoločenskom živote obce zohráva folklór a divadlo. O tom, že kultúrno-spoločenský život má v obci silnú tradíciu, svedčí aj niekoľko kultúrnych telies. Najvýznamnejším (a najstarším) kultúrnym telesom v Raslaviciach je dedinský folklórny súbor Raslavičan (DFSK Raslavičan), ktorý funguje už viac ako 90 rokov. Folklórna skupina sa významnou mierou podieľa na udržiavaní tradičného hornošarišského folklóru a pracujú v nej vedľa seba 3 generácie, ktoré si navzájom odovzdávajú bohatstvo tradičnej kultúry. Na konte majú množstvo ocenení z celoštátnych súťaží a prehliadok, vydaných niekoľko

hudobných nosičov a účinkovaní v Slovenskom rozhlase a televízii. Okrem tohto súboru v obci pôsobí aj detský folklórny súbor Raslavičanik (DFS Raslavičanik) a hudobná skupina Ľudová hudba Stana Baláža. Ďalším významným kultúrnym telesom je ochotnícky Divadelný súbor NA SKOK, ktorý počas roka pripravuje viacero rôznych divadelných predstavení – a to nielen v obci, ale aj v rámci celého Slovenska. Divadelný súbor NA SKOK sa zároveň zúčastňuje aj rôznych divadelných súťaží, z ktorých má viacero ocenení – a to nielen ako divadelné teleso, ale taktiež individuálnych ocenení (napr. za individuálne výkony v inscenáciách). Pravidelne sa taktiež zúčastňuje súťaže Scénická žatva, ktorá vo svete ochotníckeho divadla na Slovensku predstavuje najvyššie možné ocenenie a najprestížnejšiu súťaž. Ochotnícke divadlo má v obci Raslavice mimoriadne dlhú tradíciu – s rôzne dlhými prestávkami funguje v obci už viac ako 100 rokov.

Kultúrno-spoločenský život v Raslaviciach je veľmi bohatý. Počas roka sa tu koná viacero rôznych kultúrno-spoločenských podujatí, organizovaných najčastejšie samosprávou obce, ZUŠ, miestnymi subjektmi a dobrovoľníkmi. Obyvatelia obce a jej návštevníci majú počas roka možnosť navštíviť podujatia ako napr. Šarišské slávnosti piesní a tanca (ktoré už v súčasnosti predstavuje podujatie nielen regionálneho, ale i celoslovenského významu), festival ochotníckeho divadla NA SKOK – FEST, rôzne divadelné predstavenia počas roka, Rozlúčka s letom, koncerty absolventov ZUŠ a ďalšie podujatia, ktoré sa konajú v rámci špecifických osláv (napr. Deň matiek, Medzinárodný deň detí a pod.). Okrem miestnych obyvateľov na týchto podujatiach spravidla vystupuje aj mnoho celoslovensky významných interpretov. Treba poznamenať, že pred pandémiou COVID-19 sa v obci konalo viac podujatí, ktorých organizácia bola počas pandémie obmedzená, alebo zrušená (napr. hasičský bál, hasičská súťaž organizovaná DHZ, Čergovská stopa alebo Raslavický pedál) a ich organizovanie v budúcnosti je otázne.

V Raslaviciach sú vybudované tri kostoly a nachádza sa tu aj synagóga. Podobne ako je tomu v iných obciach, aj v Raslaviciach má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci je zriadená rímskokatolícka farnosť, patriaca do Košickej arcidiecézy, dekanátu Bardejov. Okrem Raslavíc do farnosti patria aj filiálky – obce Abrahámovce, Lopúchov a Tročany. Pre potreby rímskokatolíckej cirkvi slúži najmä Kostol narodenia Panny Márie, v ktorom sa konajú pravidelné sv. omše. Okrem tohto kostola sa v obci nachádza aj rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša a evanjelický Kostol svätej Trojice. Ako dôkaz o sídle židovského obyvateľstva v minulosti zostala v obci synagóga. Dnes síce v obci židovská komunita nesídlí, samospráva obce však túto synagógu zrekonštruovala.

Na pochovávanie zosnulých sú k dispozícii tri cintoríny. Jeden sa nachádza v severozápadnej časti intravilánu obce (popri ceste v smere na Osikov – časť Vyšné Raslavice). Pri tomto cintoríne je vybudovaný aj Dom smútku, kapacita tohto cintorína je dostatočná. Ďalší cintorín sa nachádza vo východnej časti intravilánu (popri ceste v smere na Lopúchov – časť Nižné Raslavice). Jeho kapacita je už takmer naplnená a je vhodné ju rozšíriť. Tretí cintorín sa nachádza na ulici Vyšná, tu sa však pochováva už len do existujúcich hrobov. Všetky cintoríny v obci sú veľmi dobre udržiavané. Okrem troch cintorínov určených na pochovávanie sa v obci nachádzajú ešte dva židovské cintoríny (tzv. starý a nový cintorín).

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov je v obci prístupných viacero športovísk a športovo-rekreačných zariadení. V severnej časti obce sa nachádza futbalové ihrisko s krytou tribúnou pre 400 divákov a sociálnou budovou (so šatňami). Areál je pre širokú verejnosť uzavretý, slúži pre potreby organizovaného športu. Vedľa areálu futbalového ihriska je vybudované tréningové ihrisko. Multifunkčné ihrisko má obec vybudované pri policajnej stanici. Ďalšie športovisko s dopravným a volejbalovým ihriskom sa nachádza pri budove ZUŠ. ZŠ má vlastnú telocvičňu, ktorá je ale v horšom stavebno-technickom stave a je vhodné ju

zmodernizovať. Dve detské ihriská sú vybudované pri materských školách, ďalšie detské ihrisko sa nachádza za budovou ZUŠ. Pre udržiavanie zdravého životného štýlu obyvateľov je v obci zriadené aj fitness centrum Zeus (na Toplianskej ulici) a pre nácvik bojových športov má Dominator Fight Club zriadenú telocvičňu na ulici Hlavná. Okrem toho sa v obci nachádza aj rodinné relax centrum a pre zdravé trávenie voľného času bola za knižnicou vybudovaná aj oddychová zóna s menším jazierkom, altánkom lavičkami a miestom na opekanie.

Predstaviteľmi organizovaného športu sú predovšetkým futbalisti, hasiči a cyklisti. V Raslaviciach existuje obecný futbalový klub pod názvom OFK-SIM Raslavice, v rámci ktorého pôsobí viacero družstiev. Mužstvo dospelých aktuálne pôsobí v IV. lige Východ, ktorá predstavuje najvyššiu regionálnu súťaž na východnom Slovensku. Družstvá starších žiakov (U15) a mladších žiakov (U13) pôsobia v III. lige, sk. B. Všetky tieto 3 súťaže sú riadené Východoslovenským futbalovým zväzom. Okrem nich pôsobí v rámci klubu OFK-SIM Raslavice aj družstvo prípravky (U10), ktoré pôsobí v súťaži riadenej Oblastným futbalovým zväzom Bardejov. Okrem futbalových družstiev je dôležitým športovým subjektom v obci aj Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZ-O), ktorý okrem samotnej ochrany pred požiarmi organizuje a zúčastňuje sa rôznych súťaží v hasičskom športe.

Aj neorganizovaný šport má v Raslaviciach dlhú tradíciu, pričom obyvatelia majú rôzne možnosti športovania. Okrem pôsobenia v súťažiach sa v obci organizujú aj rôzne príležitostné a tradičné turnaje, preteky a pod. Ide napr. o cyklistické preteky Čergovská stopa alebo Raslavický pedál, ktoré v spolupráci s obcou organizuje miestny cyklistický klub. Veľký význam majú najmä cyklistické preteky pod názvom Raslavický pedál, ktoré sa tešia pomerne veľkej obľube medzi vyznávačmi tohto športu. Cyklistických pretekov sa zúčastňujú súťažiaci všetkých vekových kategórií, pričom možno konštatovať, že ide o podujatie, organizované už na poloprofesionálnej úrovni.

Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	áno
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Knižnica	áno	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	áno	Detské ihrisko	áno
Folklórny súbor	áno	Športový klub	áno

6.5 Doprava

Napojenie obce na dopravnú infraštruktúru, miestne komunikácie

Z aspektu napojenia obce na nadradenú cestnú infraštruktúru (medzinárodné rýchlostné cestné komunikácie) majú Raslavice nevýhodnú polohu. Najvýznamnejšia dopravná tepna Slovenska – diaľnica D1, sa totižto nachádza až v 25 km vzdialenom Prešove. V realizácii je výstavba úseku rýchlostnej cesty R4 (severný obchvat Prešova), ktorý po dokončení bude končiť v Kapušanoch, čo pre obec Raslavice priblíži rýchlostnú komunikáciu (oproti dnešnému stavu) cca o 10 km.

Ešte horšie napojenie (oproti napojeniu na rýchlostnú cestnú komunikáciu) má obec na medzinárodné rýchlostné železničné komunikácie (z hľadiska vzdialenosti a času potrebného na prepravu k rýchlostnej železnici). Hlavná železničná trať Slovenska je totižto najbližšie k Raslaviciam dostupná až v 45 km vzdialenom Kysaku. Železničná stanica v Kysaku je dostupná aj prostredníctvom lokálnej železnice (potrebný je však prestup v Prešove), cez

ktorú premáva v bežný pracovný deň približne 9 spojov.

Samotná obec Raslavice leží pozdĺž významnej komunikačnej línie – cesty II/545. Tá prebieha stredom intravilánu obce a prepája (o. i.) okresné mesto Bardejov a obec Kapušany (z ktorej pokračuje cesta I/18 do Prešova). Na cestu II/545 sa v intraviláne obce napájajú ešte 4 cesty 3. triedy, konkrétne:

- III/3495 – smer na Vaniškovce
- III/3491 – smer na Osikov
- III/3490 – smer na Lopúchov
- III/3489 – smer na Abrahámovce

Kvalita miestnych komunikácií v obci je na priemernej úrovni. Na vyššie spomínané cesty 2. a 3. triedy nadväzuje sieť miestnych komunikácií, ktoré majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym (avšak na niektorých uliciach veľmi úzkym) šírkovým usporiadaním. Takmer všetky miestne cestné komunikácie majú asfaltový povrch. Vybudovať nové miestne komunikácie je potrebné pri rozširujúcej sa zástavbe IBV na uliciach Široká, Hájová a Slnčná (s predĺžením komunikácií na ul. Kláštorňá a Lopúchovská). Tieto komunikácie je však vhodné vybudovať až v strednodobom horizonte, po dokončení výstavby rodinných domov na týchto uliciach. Výstavba miestnych komunikácií v tejto lokalite by sa mala realizovať v spolupráci obce Raslavice a súkromného investora. V havarijnom stave boli komunikácie na ul. Dujavská a Lúčna, tie sa aktuálne podarilo aspoň čiastočne zrekonštruovať. Niektoré miestne komunikácie sú však slabšej kvality – je síce na nich vybudovaný asfaltový povrch, avšak po jeho rozkopaní a následnom opätovnom „zalepení“ dier asfaltom tieto rozkopané časti opätovne poklesli a vytvorili tak na mnohých miestach nerovný povrch.

V Raslaviciach sa nachádza viacero odstavňých plôch pre motorové vozidlá, tie majú prevažne kvalitný povrch. Odstavné plochy sú situované najmä na miestach s vyššou koncentráciou obyvateľstva, resp. na miestach, kde sa príležitostne koncentruje väčšie množstvo automobilov (obecný úrad, zdravotné stredisko, pri niektorých obchodoch, pri kostoloch, pri železničnej stanici a pod.). Povrch väčšiny odstavňých plôch je asfaltový, ojedinele sa vyskytuje betónový podklad.

Obyvateľom je k dispozícii až 6 autobusových zastávok a jedna železničná stanica. Dve zastávky sú situované v centre obce, jedna pri železničnej stanici a zvyšné tri v okrajových častiach obce. Pre všetkých obyvateľov obce je tak zabezpečená primeraná dochádzková vzdialenosť.

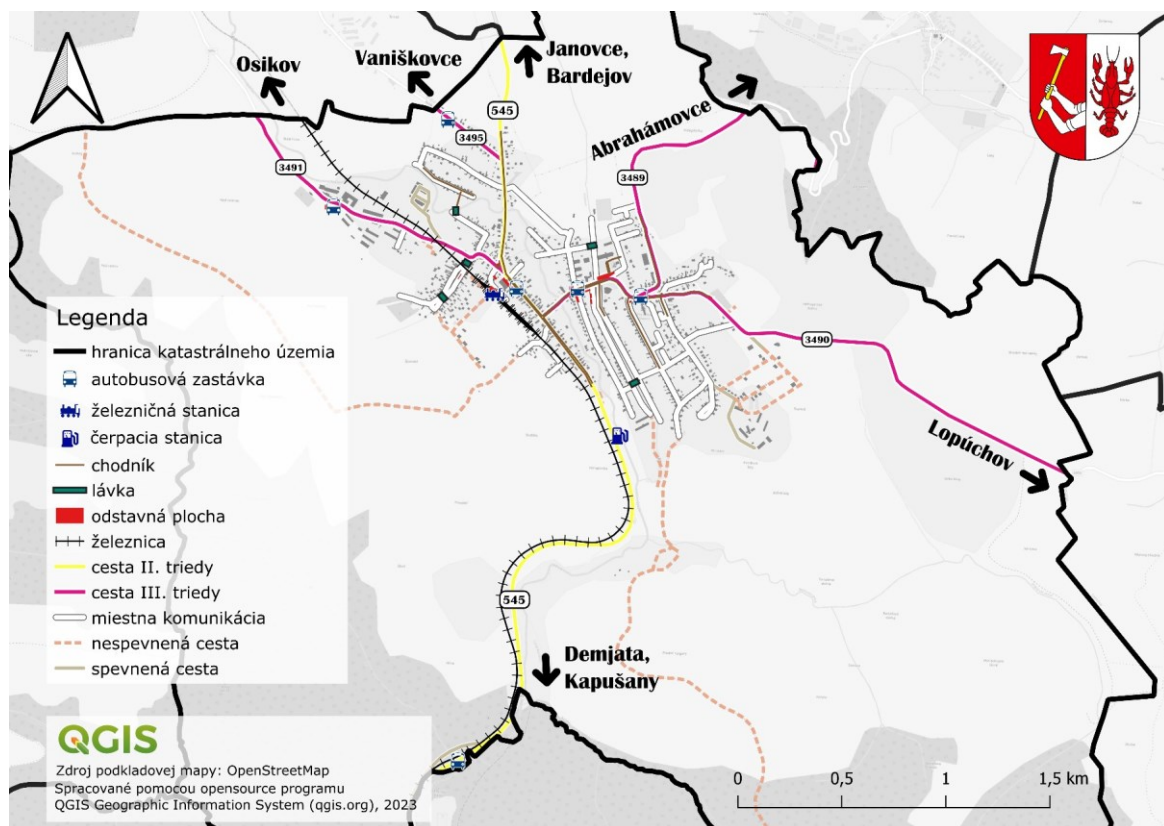
Pešia a cyklistická doprava

Sieť chodníkov pre peších je vybudovaná na dobrej úrovni. Možno konštatovať, že na miestach, kde je najvyššia koncentrácia chodcov a kde sú vzhľadom k miestnym podmienkam chodníky najviac potrebné, sú už tieto chodníky vybudované. Aktuálne sú už chodníky v obci vybudované takmer pozdĺž celej hlavnej cesty (cesty 2. triedy medzi Bardejovom a Kapušanmi), pričom v niektorých úsekoch aj obojstranne. V smere od Bardejova sa chodník začína niekoľko metrov pred križovatkou ulíc Vaniškovská a Hlavná a vedie popri hlavnej ceste až k posledným obývaným domom na ulici Hlavná (niekoľko metrov pred čerpacou stanicou v smere na Kapušany). Rovnako je chodník vybudovaný aj v centrálnej časti obce na ulici Toplianska (keďže sa tu nachádza dôležitá občianska vybavenosť – obecný úrad, zdravotné stredisko, lekáreň, ZŠ, atď.), kde pokračuje až k odstavnej ploche pri cintoríne. Výstavba nového chodníka sa počas roku 2023 realizuje od osady po chodník na ul. Toplianskej.

Veľký význam v pešej doprave majú lávky. Ponad miestne vodné toky je vybudovaných viacero lávok. Tie uľahčujú chodcom pohyb po obci a výrazne skracujú dochádzkové vzdialenosti. Väčšina lávok je vybudovaná ponad potok Hrabovec (napr. spojenie ulíc Hrabovecká a Kostolná) a riekou Sekčov (prepojenie ulíc Lúčna a Papajová).

Samostatné cyklistické chodníky sa v Raslaviciach nenachádzajú, obec však má významný potenciál budovania takýchto chodníkov. Za najvýznamnejšie cyklistické trasy možno (všeobecne) považovať najmä tie trasy, ktoré tvoria súvislú regionálnu sieť a ktorých koordinované budovanie podporujú rôzne verejné inštitúcie. Takým príkladom je cyklistická sieť EUROVELO (ide o cyklistickú sieť v Európskej únii; východným Slovenskom prechádza jej časť EUROVELO 11). Za ďalšiu významnú cyklistickú sieť možno považovať „Kostrovú sieť cyklistických trás v Prešovskom samosprávnom kraji“, ktorej budovanie podporuje práve PSK. Tieto dve najvýznamnejšie regionálne cyklistické siete sú na lokálnej úrovni spravidla dopĺňané rôznymi kratšími, lokálnymi cyklistickými sieťami. Obec Raslavice síce neleží na trati EUROVELO 11, leží však priamo na spomínanej Kostrovej sieti cyklistických trás PSK (vetva P6).

Dopravná infraštruktúra v obci Raslavice

6.6 Územné plánovanie

Obec Raslavice má spracovaný územný plán. Uznesenie OZ č. 44, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce Raslavice, bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Raslaviciach na zasadnutí dňa 17.9.2018. V roku 2020 boli schválené Zmeny a doplnky č. 1 k územnému plánu obce, a to prostredníctvom VZN č. 2/2020, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 23.10.2020.

Z hľadiska funkčného využitia územia prevažujú v intraviláne obce plochy verejnej zelene a záhrad (zeleň rodinných domov). Plochy občianskej vybavenosti sú koncentrované najmä v centrálnej zóne obce (škola, obecný úrad, kultúrny dom, obchody, pohostinstvá, kostoly...). Podobne sú v centrálnej zóne koncentrované aj plochy športu (futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko pri policajnej stanici a ihriská pri ZŠ a MŠ...). V okrajových častiach intravilánu obce (najmä severozápadná časť) sú vymedzené plochy pre poľnohospodársku a priemyselnú výrobu.

Územný plán obce počíta do budúca s rozvojom bývania tak v rámci existujúcej zástavby (napr. zahusťovaním zástavby – na záhradách rodinných domov, príp. zbúraním starého domu a výstavbou nového), ako aj postupným rozširovaním existujúcej zástavby (napr. v lokalitách Sedlište, Široké a Hôrka, kde už v súčasnosti prebieha predlžovanie existujúcich ulíc a výstavba nových rodinných domov). Počíta sa taktiež s úpravou dopravnej situácie vybudovaním obchvatu, ktorý by bol vedený po východnej hranici intravilánu obce, s kruhovou križovatkou na Lopúchovskej ulici. Územný plán tiež navrhuje niekoľko riešení v oblasti vodozádržných a protipovodňových opatrení, ako sú úprava vodných tokov, budovanie poldrov, prehrádzok a vsakovacích pásov.

6.7 Hospodárstvo

Obec Raslavice z hľadiska makropolohovej atraktivity nemá výhodnú polohu – nachádza sa na severovýchodnom Slovensku, pomerne ďaleko od významnejších centier zamestnanosti, mimo rýchlostných cestných a železničných spojení. Z týchto dôvodov pravdepodobne nemá veľký potenciál pre prilákanie rôznych významných investícií (napr. do priemyselnej výroby, logistiky a pod.) s vyšším počtom nových pracovných miest.

Na druhej strane, mezopoloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centráram a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu (prítomnosť ktorej významne zvyšuje lokalizačný potenciál územia pre rôzne investície) je o niečo priaznivejšia – obec leží v dochádzkovej vzdialenosti do 30 minút od krajského mesta Prešov, kde sa nachádza aj výjazd na diaľnicu.

Najvýznamnejšími zamestnávateľmi priamo v obci Raslavice sú v súčasnosti firmy RAKY stav, Agro Raslavice a organizácie verejného sektora (školy a samotná obec, spolu so svojim obecným podnikom). Veľkým pozitívom v hospodárskej oblasti (v nadväznosti na zamestnávanie znevýhodnených UoZ) je aktivita samosprávy obce – v Raslaviciach funguje registrovaný sociálny podnik Obecné služby Raslavice s.r.o., r.s.p., venujúci sa širokej palete činností (najmä stavebnej činnosti, ale ja autodoprave, stravovacím službám a iným oblastiam). Podnik funguje dobre, realizuje viaceré zákazky a jeho ekonomické ukazovatele sú priaznivé. Svojou činnosťou teda napomáha aj riešeniu sociálnej situácie ohrozených skupín obyvateľov.

V katastri obce hospodári viacero subjektov poľnohospodárskej výroby. Z hľadiska priemyselnej výroby je najdôležitejším podnik RAKY stav, s.r.o., vyrábajúci najmä okná a dvere. Lokalizované sú tu viaceré prevádzky obchodov a služieb, pričom možno konštatovať, že lokálna ekonomika je v Raslaviciach pomerne rozvinutá (samozrejme, nie až natoľko, aby bolo možné priamo v obci zamestnať väčšinu obyvateľov Raslavíc). Odhadom cca 4/5 zamestnaných denne odchádza za prácou

– najčastejšie do Prešova a Bardejova. Pomerne priaznivým momentom je skutočnosť, že ochota obyvateľov Raslavíc k samozamestnávaniu (ochota podnikáť prostredníctvom živnosti) je na priemernej úrovni (tzn., že obyvatelia si zdroj príjmov zabezpečujú aj vlastným podnikaním).

Miera nezamestnanosti v Raslaviciach je síce vyššia ako je priemer SR (aktuálne okolo cca 12 %), dosahuje však úroveň priemeru Prešovského kraja a je dokonca nižšia ako priemer okresu Bardejov. Nepriaznivé sú však parciálne štruktúry UoZ (podľa vzdelania, doby evidencie, KZAM). Až 3/5 UoZ má len základné vzdelanie, 57 % z celkového počtu UoZ je dlhodobo nezamestnaných a až 70 % UoZ nemá takmer žiadne zručnosti (ak doposiaľ pracovali, tak max. ako pomocní robotníci). To znamená, že takmer všetci UoZ, ktorí sú aktuálne v evidencii Úradu práce, sú nejakým spôsobom znevýhodnení (pričom niektorí UoZ sú znevýhodnení viacerými spôsobmi) – čo z nich vytvára veľmi ťažko zamestnateľné osoby.

V doprave má obec z aspektu napojenia na nadradenú cestnú infraštruktúru (diaľnica, železnica) nevýhodnú polohu. Kvalita miestnych komunikácií je na nižšej úrovni, viaceré miestne komunikácie aj chodníky sú slabšej kvality. Dobudovať ostáva ešte niektoré novo vybudované úseky ulíc v nových lokalitách IBV. Navyše, v obci existujú niektoré problémy z hľadiska bezpečnosti premávky. V osade sú komunikácie pomerne kvalitné. Raslavice majú vynikajúce verejné autobusové spojenie s Prešovom a Bardejovom počas pracovných dní (čo je priaznivá skutočnosť pre dochádzku do práce a do škôl).

Sieť chodníkov pre peších je vybudovaná na veľmi dobrej úrovni – chodníky sa nachádzajú na všetkých miestach, kde sú z pohľadu bezpečnosti chodcov najviac potrebné (najmä pozdĺž hlavných komunikácií, na miestach, kadiaľ sa počas dňa presúvajú najväčšie skupiny obyvateľov). Ponad miestne toky je vybudovaných viacero lávok, ktoré významne skracujú dochádzkové vzdialenosti. Samostatné cyklistické chodníky sa v Raslaviciach nenachádzajú, obec však má pomerne veľký potenciál budovania takýchto chodníkov (leží na Kostrovej sieti cyklotrás PSK).

Technickú infraštruktúru má Raslavice vybudovanú na veľmi dobrej úrovni. Verejný vodovod používajú takmer všetci obyvatelia jadra obce a väčšia polovica Rómov v osade. Podobne, verejnú kanalizáciu používajú takmer všetci obyvatelia jadra obce a 3/5 Rómov v osade (ostatní obyvatelia osady nemajú prístup k splachovaciemu záchodu). Potrebné je rozšírenie kapacity ČOV. V osade sa na kúrenie používa takmer výlučne drevo, v jadre obce je to najmä plyn.

Kľúčové rozvojové výzvy:

- približne 4/5 nezamestnaných tvoria veľmi ťažko zamestnateľní UoZ – dlhodobo nezamestnaní, takmer žiadne vzdelanie, slabé alebo žiadne zručnosti, rôzne formy znevýhodnenia na trhu práce
- riešenie problémov v doprave (kvalita miestnych komunikácií a chodníkov, bezpečnosť v doprave)
- nedostupnosť splachovacieho záchoda u niektorých obyvateľov (cca 40 % Rómov v osade nepoužíva splachovací záchod).

Občianska vybavenosť

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce Raslavice bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 21.12.2022 uznesením č. 90/2022.

Zmeny rozpočtu:

- úprava rozpočtu č. 1/2023 schválená OZ dňa 03.01.2023 uznesením č. 06/2023
- úprava rozpočtu č. 2/2023 vzaté na vedomie OZ dňa 10.03.2023 uznesením č. 26/2023
- úprava rozpočtu č. 3/2023 vzaté na vedomie OZ dňa 10.03.2023 uznesením č. 27/2023
- úprava rozpočtu č. 4/2023 vzaté na vedomie OZ dňa 10.03.2023 uznesením č. 28/2023
- úprava rozpočtu č. 5/2023 schválená OZ dňa 10.03.2023 uznesením č. 29/2023
- úprava rozpočtu č. 6/2023 vzaté na vedomie OZ dňa 27.04.2023 uznesením č. 41/2023
- úprava rozpočtu č. 7/2023 schválená OZ dňa 27.04.2023 uznesením č. 42/2023
- úprava rozpočtu č. 8/2023 vzaté na vedomie OZ dňa 12.06.2023 uznesením č. 51/2023
- úprava rozpočtu č. 9/2023 schválená OZ dňa 12.06.2023 uznesením č. 52/2023
- úprava rozpočtu č. 10/2023 vzaté na vedomie OZ dňa 12.09.2023 uznesením č. 61/2023
- úprava rozpočtu č. 11/2023 vzatá na vedomie OZ dňa 12.09.2023 uznesením č. 62/2023
- úprava rozpočtu č. 12/2023 schválená OZ dňa 12.09.2023 uznesením č. 63/2023
- úprava rozpočtu č. 13/2023 schválená OZ dňa 12.10.2023 uznesením č. 72/2023
- úprava rozpočtu č. 14/2023 vzatá na vedomie OZ dňa 12.10.2023 uznesením č. 73/2023

- úprava rozpočtu č. 15,16,17,18/2023 vzata na vedomie OZ dňa 15.12.2023 uznesením č. 90/2023
- úprava rozpočtu č. 19/2023 schválená OZ obce 15.12.2023 rozpočtovým opatrením 91/2023
- úprava rozpočtu č. 20/2023 účelovo určené prostriedky úprava k 29.12.2023

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	6 798 213 €	8 302 418 €	7 649 561,37 €	92,14
z toho :				
Bežné príjmy	3 596 397 €	4 451 325 €	4 346 444,42 €	97,64
Kapitálové príjmy	2 206 235 €	2 199 936 €	1 801 135,43 €	81,87
Finančné príjmy	956 981 €	1 574 249 €	1 387 450,12 €	88,13
Základná škola	17 000 €	43 535 €	82 136,40 €	188,67
Základná umelecká škola	21 600 €	33 373 €	32 395,00 €	97,07
Výdavky celkom	6 798 213 €	8 302 418 €	7 339 411,95 €	88,40
z toho :				
Bežné výdavky	1 768 632 €	2 070 442 €	1 762 755,50 €	85,14
Kapitálové výdavky	2 650 656 €	3 600 760 €	2 914 980,67 €	80,95
Finančné výdavky	686 303 €	334 469 €	396 974,53 €	118,69
Základná škola	1 295 677 €	1 878 069 €	1 847 008,28 €	98,35
Základná umelecká škola	396 945 €	418 678 €	417 692,97 €	99,76
Rozpočtové hospodárenie obce			310 149,42 €	

7.2 Rozpočtové hospodárenie za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v €
Bežné príjmy spolu	4 460 975,82
z toho : bežné príjmy obce	4 346 444,42
bežné príjmy RO	114 531,40
Bežné výdavky spolu	4 022 751,97
z toho : bežné výdavky obce	1 762 755,50
bežné výdavky RO	2 259 996,47
Bežný rozpočet	438 223,85
Kapitálové príjmy spolu	1 801 135,43
z toho : kapitálové príjmy obce	1 801 135,43
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	2 919 685,45
z toho : kapitálové výdavky obce	2 914 980,67
kapitálové výdavky RO	4 704,78
Kapitálový rozpočet	- 1 118 550,02
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 680 326,17
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	104 980,61
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	0,00
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	1 387 450,12
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	84 276,21
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	3 969 74,53
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	63 948
Rozdiel finančných operácií	990 475,59
PRÍJMY SPOLU	7 649 561,37
VÝDAVKY SPOLU	7 339 411,95
Rozpočtové hospodárenie obce	310 149,42
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	104 980,61
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	205 168,81

7.3 Rozpočet na roky 2024 – 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	7 649 561,37	4 991 845	4 991 845	4 991 845
z toho :				
Bežné príjmy	4 460 975,82	4 052 387	4 052 387	4 052 387
Kapitálové príjmy	1 801 135,43	381 358	381 358	381 358
Finančné príjmy	1 387 450,12	558 100	558 100	558 100

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	7 339 411,95	4 991 845	4 991 845	4 991 845
z toho :				
Bežné výdavky	4 022 751,97	3 951 713	3 951 713	3 951 713
Kapitálové výdavky	2 919 685,45	589 824	589 824	589 824
Finančné výdavky	396 974,53	450 308	450 308	450 308

8 Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1 Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	13 514 606,72	15 503 109,51
Neobežný majetok spolu	10 997 590,04	13 118 584,67
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	207,78	0
Dlhodobý hmotný majetok	10 507 414,26	12 628 616,67
Dlhodobý finančný majetok	489 968,00	489 968,00
Obežný majetok spolu	2 514 444,42	2 382 953,75
z toho :		
Zásoby	971,38	1096,16
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 768 781,56	1 880 213,3

Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	53 610,43	97 668,04
Finančné účty	691 081,05	403 976,25
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	2 572,26	1 571,09

b) za konsolidovaný celok

v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	13 865 085,36	15 775 080,47
Neobežný majetok spolu	12 799 603,30	14 732 905,58
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	207,78	4 735,70
Dlhodobý hmotný majetok	12 314 427,52	14 243 201,88
Dlhodobý finančný majetok	484 968,00	484 968,00
Obežný majetok spolu	1 058 364,89	1 033 273,26
z toho :		
Zásoby	30 516,19	2 975,66
Zúčtovanie medzi subjektami VS	2 265,14	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	151 557,80	147 423,72
Finančné účty	874 025,76	882 873,88
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	7 177,17	8 901,63

8.2 Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	13 514 606,72	15 503 109,51
Vlastné imanie	6 869 608,12	7 153 385,13
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00

Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	6 869 608,12	7 153 385,13
Závazky	1 859 446,76	1 955 550,88
z toho :		
Rezervy	2 000,00	2 000,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	36 463,59	70 394,22
Dlhodobé záväzky	642 449,13	903 662,43
Krátkodobé záväzky	426 145,85	157 652,81
Bankové úvery a výpomoci	689 135,94	821 024,75
Časové rozlíšenie	4 785 551,84	6 394 173,50

b) za konsolidovaný celok

v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	13 865 085,36	15 775 080,47
Vlastné imanie	6 597 513,32	6 932 419,76
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	6 597 513,32	6 932 419,76
Záväzky	2 255 776,37	2 289 024,63
z toho :		
Rezervy	24 514,23	26 623,51
Zúčtovanie medzi subjektami VS	36 463,59	70 394,22
Dlhodobé záväzky	652 214,41	910 839,35
Krátkodobé záväzky	744 043,19	453 639,43
Bankové úvery a výpomoci	735 288,70	821 024,75
Časové rozlíšenie	5 011 795,67	6 553 636,08

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastkov/úbytkov majetku:
- predaja dlhodobého majetku:
 - o V roku 2023 nedošlo v rámci konsolidovaného celku k žiadnemu významnému predaju dlhodobého majetku.

- prijatých dlhodobých a krátkodobých bankových úverov:
 - o V roku 2023 bol čerpané dva nové bankové úvery.
 - o Zostávajúce bankové úvery sú splácané podľa harmonogramu splátok.

8.3 Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	69 040,75 €	120 587,04 €
Pohľadávky po lehote splatnosti	0 €	0 €

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	162 276,47 €	164 902,92 €
Pohľadávky po lehote splatnosti	5 412,02 €	7 366,77 €

8.4 Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku

Závazky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12.2023
Závazky do lehoty splatnosti	1 068 594,98 €	1 061 315,24 €
Závazky po lehote splatnosti	0 €	0 €

b) za konsolidovaný celok

Závazky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Závazky do lehoty splatnosti	1 175 599,39 €	1 333 744,93 €
Závazky po lehote splatnosti	220 658,21 €	30 733,85 €

9 Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	2 795 545,93	2 862 309,47
50 – Spotrebované nákupy	282 654,43	185 741,37
51 – Služby	304 924,59	359 660,24
52 – Osobné náklady	991 040,72	994 462,49
53 – Dane a poplatky	9 303,96	21 890,50
54 – Ostatné náklady na prev. činnosť	44 255,88	72 410,82
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	405 620,08	425 615,51
56 – Finančné náklady	20 952,72	23 034,73
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery	736 793,55	779 493,81
59 – Dane z príjmov	18,74	0,20
Výnosy	3 048 779,95	3 221 086,68
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	301 372,53	225 727,68
61 – Zmena stavu vnútroorg. služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy	1 720 789,08	1 879 679,09
64 – Ostatné výnosy	170 255,02	180 050,81
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	34 770,20	2 000
66 – Finančné výnosy	111,08	139,14
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	821 482,04	993 489,96
Hospodársky výsledok	253 215,28	358 777,01

Hospodársky výsledok v sume **358 777,01** EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	5 183 072,49	5 917 175,73
50 – Spotrebované nákupy	812 603,63	954 498,59
51 – Služby	432 286,20	646 487,94
52 – Osobné náklady	3 236 626,92	3 442 910,95
53 – Dane a poplatky	11 836,85	23 892,15
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	59 462,75	178 699,41
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčt. časového rozlíšenia	554 593,52	590 946,32
56 – Finančné náklady	24 728,08	27 511,36
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery	50 935,54	52 229,01
59 – Dane z príjmov	18,74	0,20
Výnosy	5 380 012,22	6 327 082,37
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	529 625,31	368 692,85
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	511,55	-2 112,24
62 – Aktivácia	527 415,86	1 033 174,17
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 718 844,08	1 877 220,37
64 – Ostatné výnosy	459 036,33	548 099,50
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	38 998,86	4 265,14
66 – Finančné výnosy	111,20	176,98
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	2 105 469,03	2 497 565,60
Hospodársky výsledok	196 939,73	409 906,64

Dcérska účtovná jednotka s.r.o. zaznamenali významné rozdiely v nákladoch a výnosoch v porovnaní s predchádzajúcim rokom z dôvodu veľkého množstva ukončených zákazok.

10 Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2023 Obec Raslavice ako konsolidovaný celok prijala granty a transfery:

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

a) Obec Raslavice

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu	Suma poskytnutých finančných prostriedkov
UPSVaR	Obedy zadarmo	76 163,80 €
UPSVaR	Rodinné prídavky	15 110 €
MPSVaR	Opatrovateľská služba	51 564,61 €
MPSVaR	Denný stacionár	66 400,80 €
MV SR	Matrika	7 844,89 €
MŠVaV SR	Prenesené KP – školstvo	1 526 787,81 €
MV SR	Terénna sociálna práca	34 330,64 €
MV SR	Komunitné centrum	40 135,78 €
MV SR	MOPS	29 156,07 €
MV SR	PRIM	56 485,71 €
MPC	Projekt POP	152 411,33 €
MF SR	Negatívne dôsledky inflácie	28 010,11 €
MV SR	Dofinancovanie energií	25 209,10 €
MIRRI	Riešenie migračných výziev	18 200 €
MŽP SR	Tepelné čerpadlá KD	635 887,89 €
MDaV SR	Dotácia byty Lopúchovská	328 050 €
MK SR	Modernizácia kultúrneho domu	199 368,82 €
MV SR	Podpora dobudovania. zákl. technickej infrastruk.	160 983,57 €
	Zvýšenie kvality vzdelávacích procesov	157 874,55 €

b) Základná škola

- Táto organizácia mala prijaté transfery, ktoré sú súčasťou jej príjmov v rozpočte, išlo o prijaté transfery v rámci projektu z MPC – Projekt POP.

c) Základná umelecká škola

- Táto organizácia prijala v roku 2023 transfer od Prešovského samosprávneho kraja.

d) Obecné služby Raslavice, s.r.o.

- Táto obecná spoločnosť prijala v roku 2023 transfery z UPSVaR na refundáciu časti nákladov spojených so zamestnávaním sociálne znevýhodnených uchádzačov o prácu.

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2023 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN o poskytovaní dotácií:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Dobrovoľný hasičský zbor	Činnosť DHZ Raslavice, účasť na súťažiach, vybavenie technikou a iné.	4 000,00 EUR
Cyklo-klub Raslavice	Činnosť združenia, účasť členov na súťažiach, materiálne zabezpečenie	1 000,00 EUR
OFK SIM Raslavice	Činnosť OFK, účasť jednotlivých družstiev v súťažiach	35 000,00 EUR
CFT Academy	Činnosť CFT Academy, tréningy žiakov	1 500,00 EUR
Fsk Raslavičan	Činnosť Fsk Raslavičan – účasť na súťažiach, materiálne zabezpečenie	3 000,00 EUR
Divadlo Na Skok	Činnosť divadla, materiálne zabezpečenie	4 000,00 EUR

10.3 Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

a) Obec Raslavice

- Rozšírenie zberného dvora a stojiská
- Dokončenie výstavby bytových domov CKN 867/23 a CKN 867/24
- Vybudovanie tepelných čerpadiel v dome kultúry
- Podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry
- Modernizácia kultúrneho domu
- Výstavba multifunkčného ihriska s umelou trávou
- Prístavba hasičskej zbrojnice

b) Základná škola

- V roku 2023 boli uskutočnené investičné akcie v rámci projektu Zvýšenie kvality vzdelávania vo výške 184 984,47 €, rekonštrukcia nad bazénom vo výške 45 301,50 €, zakúpenie panvice.

c) Základná umelecká škola

- Táto organizácia ma v roku 2023 dotáciu z PSK vo výške 3773 €.

d) Obecné služby Raslavice, s.r.o.

- Táto organizácia v roku 2023 nemala žiadne významné investičné akcie.

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

a) Obec Raslavice má v pláne realizovať nasledovné investičné akcie v obci:

- Rekonštrukcia polyfunkčného domu
- Prístavba hasičskej zbrojnice

b) Základná škola

- Investičné akcie, ktoré sú plánované v nasledujúcich rokoch sú zateplenie a nadstavba budovy telocvične.

c) Základná umelecká škola

V roku 2024 neplánuje žiadne významné investičné akcie.

d) Obecné služby Raslavice, s.r.o.

V roku 2024 nemajú v pláne žiadne významné investičné akcie.

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Vypracoval: Mgr. Lenka Paľová
ekonóm

Schválil: Ing. Adrián Rychvalský
starosta obce

V Raslaviciach, dňa: 31.07.2024

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke